

A Pécsi Ítéltábla a Soós Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - dr. Szabados Balázsügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű, a dr. Muszka SándorÜgyvédi Iroda által képviselt **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű és **III.rendű alperes neve** (címe) III. rendű alperesek ellen szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt indított perében a ... Törvényszék 2018. december 3. napján meghozott .../52. számú ítélete ellen az alperesek által 53., Pf.3. és Pf.5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 700.000 (hétszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak az illetékes adóhatóság felhívására - a felhívásban közölt módon és időben - 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az II. rendű alperes az I. rendű és a III. rendű alperesek fia, míg az I. rendű és a III. rendű alperesek elvált házastársak, jelenleg élettársi kapcsolatban élnek.

A ... Törvényszéken ... szám alatt büntetőeljárás volt folyamatban, mely büntetőügyben a bíróság a 17. számú ítéletével az I. rendű alperest, valamint a perben nem álló ... vádlottakat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett sikkasztás, társtettesként elkövetett tartozás fedezete elvonása, felbujtóként elkövetett bűnpártolás büntette, továbbá 2 rendbeli hamis magánokirat felhasználása vétségében és egyetemlegesen kötelezte őket, hogy a felperes, mint sértett magánfél részére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kártérítés címén fizessenek meg 477.578.000 forintot és ezen összeg után 2008. szeptember 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. A Ítéltábla a .../15. számú ítéletével az egyetemlegesen megfizetendő kártérítés tőkeösszegét 745.698.950 forintra felemelte, az ítélet 2017. május 5. napján jogerőre emelkedett.

A másodfokú büntetőítélet meghozatalakor ... vádlott védője ügyvéd volt.

A II. és a III. rendű alperesek a folyamatban lévő büntetőeljárásról tudomással bírtak, III. rendű alperes a nyomozati eljárás során több alkalommal eljárási cselekményeknél részt vett és a büntetőeljárás bírósági szakában több tárgyaláson is megjelent. A II. rendű alperes a nyomozás során a tanúvallomást a hozzátartozói viszonyra figyelemmel - I. rendű alperes fia, míg ... testvére - megtagadta. A II. és III. rendű alperesek tudomással bírtak arról is, hogy a vád tárgyává tett cselekményekkel összefüggésben a felperesnek jelentős összegű követelése áll fenn a vádlottakkal szemben.

A jogerős büntetőítélet alapján a felperes, mint végrehajtást kérő a ... Törvényszéken végrehajtási lap kiállítását kérte 745.698.950 forint tőke és kamatai behajtása iránt. A végrehajtási lapot a ... Törvényszék és szám alatt 2017. június 28. napján állította ki. A végrehajtási eljárás ...önálló bírósági végrehajtó előtt és végrehajtói számok alatt van folyamatban.

Az I. rendű alperes mint eladó, valamint a II. és III. rendű alperesek, mint vevők között 2017. június 26. napján üzletrész-adásvételi szerződés jött létre az I. rendű alperesnek a ... Kft. (Cg. ..., székhelye:) gazdasági társaságban az összeshez viszonyított 30/100 tulajdoni illetőségű, 900.000 forint névértékű üzletrésze tárgyában. A szerződés szerint az I. rendű alperes a 900.000 forint névértékű üzletrészből 600.000 forint névértékű üzletrészt a III. rendű alperes, míg 300.000 forint névértékű üzletrészt a II. rendű alperes részére eladott. A szerződés rögzítette, hogy az üzletrész per-, teher- és igénymentes. A szerződés 2. pontjában az I. rendű alperes, mint eladó elismerte és nyugtázta a vételár átvételét az okirat aláírásával egyidejűleg. Az üzletrész-adásvételi szerződést ... ügyvéd jegyezte ellen. Az üzletrész-adásvételi szerződés alapján a cégjegyzékben minősített többségi tulajdonú (90/100) tagként a III. rendű alperes, míg tagként (10/100) a II. rendű alperes bejegyzésre került, az I. rendű alperes tagsági jogviszonyának törlése mellett.

A szerződés megkötése időpontjában az I. rendű alperessel, mint adóssal szemben fennálló és a végrehajtási eljárásban megállapított tartozás összege 1.075.797.073 forint volt, míg a lefoglalt vagyon értéke kisebb, mint a behajtással érintett tartozás összege, ekként a végrehajtási eljárásban teljes megtérülés nem várható.

A fenti szerződés mellett - ezen időszakban - az I. rendű alperes több, a tulajdonában álló ingatlant elidegenítő, vagy megterhelő szerződéseket kötött a közeli hozzátartozóival. ... ügyvéd ellenjegyezte a 2017. május 24. napján kelt ingatlanajándékozási szerződést, mellyel az I. rendű alperes a ... külterület hrsz. alatt felvett szántó ingatlan 1556/70958 tulajdoni illetőségét, a ... külterület hrsz. alatt felvett rét megnevezésű ingatlan 1089/33374 tulajdoni illetőségét, a hrsz. alatt felvett szántó ingatlant, a ... külterület hrsz. alatt felvett szántó ingatlan 1106/1118 tulajdoni illetőségét, valamint a ... külterület ... hrsz. alatt felvett szántó ingatlan 13197/24612 tulajdoni illetőségét elajándékozta édesanyja, részére.

Ugyancsak ... ügyvéd szerkesztette és jegyezte ellen a 2017. június 16. napján kelt haszonélvezeti jog alapításáról szóló szerződést, mellyel az I. rendű alperes, mint tulajdonos és a II. rendű alperes, mint haszonélvező haszonélvezeti jogot alapítottak a ... külterület hrsz-ú ingatlan 141/307 tulajdoni illetőségére, a ... külterület ... hrsz-ú ingatlan 136/1600 tulajdoni illetőségére, ... külterület ... hrsz-ú ingatlan 273/8349 tulajdoni illetőségére, a ... külterület hrsz-ú ingatlan 11195/31674 tulajdoni illetőségére, a ... külterület hrsz-ú ingatlan 4844/23 536 tulajdoni illetőségére, a hrsz-ú ingatlan 39656/106444 tulajdoni illetőségére, valamint a hrsz-ú ingatlan 15039/77976 tulajdoni illetőségére.

A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek között 2017. június 26. napján kelt, a ... Kft.-nek az I. rendű alperes tulajdonában állt üzletrészára megkötött adásvételi szerződés a felperessel szemben hatálytalan. A II. és III. rendű alpereseket annak tüzésére kérte kötelezni, hogy a felperes a/15. számú jogerős ítéletén alapuló 745.698.950,- forint tőke és kamatai iránti követelését végrehajtás útján az elidegenített üzletrészből kielégítse. A felperes a keresete jogalapját megjelölte mind az 1959. évi Ptk. 203. (1) és (2) bekezdésére, mind a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:120. §-ára alapítottn. Arra hivatkozott, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes fia, míg a III. rendű alperes az I. rendű alperes élettársa, ekként az ügylet kapcsán vélelmezni kell az ingyenességet és a szerzők rosszhiszeműségét.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Az okiratra hivatkozva vitatták az üzletrész adásvételi szerződés ingyenességét, míg az I. és II. rendű alperesek hozzátartozói viszonyának elismerése és a III. rendű alperessel fennálló élettársi kapcsolat tagadása mellett állították, hogy az ügylet megkötésére az I. rendű alperes megromlott egészségi állapota miatt került sor, ekként az alperesek jóhiszeműen jártak el.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. rendű alperes, mint eladó és a II-III. rendű alperesek, mint vevők között 2017. június 26. napján kelt, a ... Kft.-nek (Cg....) az I. rendű alperes tulajdonában állt üzletrész adásvételére vonatkozó szerződés a felperessel szemben hatálytalan és kötelezte a II. és a III. rendű alpereseket annak tüzésére, hogy a felperes a/15. számú jogerős ítéletén alapuló, 745.698.950 forint tőke és kamata iránti követelését a II. rendű alperes tulajdonaként nyilvántartott üzletrész egészéből (a ... Kft. üzletrészára egészhez viszonyított 10 %-a), továbbá a III. rendű alperes tulajdonaként nyilvántartott üzletrész 22,2 %-ából (a ... Kft. üzletrészára egészhez viszonyított 20 %-a) kielégítse.

Ítéletének indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 50.§ (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a perbeli jogvita elbírálására a 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ptk.6:120.§ (1) és (2) bekezdése alapján, valamint a fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011.(VI. 15.) PK véleményben foglalt rendelkezések alapján megállapította, hogy az üzletrész adásvételi szerződés megkötését megelőzően aa 2017. május 5. napján jogerőre emelkedett ítéletével az I. rendű alperest ... egyetemlegesen marasztalta a felperes javára 745.698.950 forint és ennek 2008. szeptember 1. napjától járó kamata megfizetésére, mely jogerős büntető ítéletről az alperesek tudomással bírtak. Tényként állapította meg, hogy a felperes a követelés behajtása iránt bírósági végrehajtási eljárást kezdeményezett, mely végrehajtási eljárásban a felperes követelésének megtérülése a lefoglalt vagyontárgyak értékére is figyelemmel csak részben várható. A II. és III. rendű alperesek, mint az I. rendű alperes hozzátartozói és szerző felek a törvényi vélelmet a rosszhiszeműség vonatkozásában nem tudták megdönteni, melyre figyelemmel kötelesek tűrni, hogy a felperes az átruházott üzletrészből a követelését kielégítse.

Az ítélet ellen az I. rendű alperes fellebbezett, melyben elsősorban annak megváltoztatását, míg másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte. Mindenekelőtt hivatkozott arra, hogy a törvényszék a per tárgyának értékét tévesen állapította meg az üzletrész valós forgalmi értékében és kérte, hogy az ítéletábra azt az üzletrész adásvételi szerződésben megjelölt összegben állapítsa meg az 1952. évi Pp.24.§ (2) bekezdés f) pontja alapján. A pertárgy értékére tekintettel hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság hatáskör és illetékesség hiányában járt el a perben, ugyanakkor a fellebbezésben rögzítette, hogy az

alperesek ellenkérelmének előterjesztésével mind az eljáró bíróság hatásköre, mind az illetékessége rögzült. Hivatkozott arra, hogy az üzletész-adásvételi szerződés megkötésekor a felek jóhiszeműen jártak el, a II. rendű alperes hozzátartozói minőségétől függetlenül rosszhiszeműség részéről nem állapítható meg. A III. rendű alperes az I. rendű alperessel nem él élettársi kapcsolatban, és a szerződés megkötésekor szintén jóhiszeműen járt el. A vételárát a II. és III. rendű alperesek az I. rendű alperesnek az üzletész névértékében megfizették. Az I. rendű alperes a pertárgyértékre figyelemmel a perköltség összegének leszállítását kérte esetleges pervesztességük esetén.

A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes jogi képviselőjének meghatalmazása Az ügyvédekről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 32.§ (2) bekezdésébe ütközik, ezért érvénytelen. Ezt a következtetést abból vonta le, hogy az I. rendű alperes meghatalmazásban feltüntetett lakcíme nem egyezik meg a 40. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített lakcímmel, tehát a fél azonosítására - a törvényi előírás ellenére - nem került sor.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság az alábbiakkal egészíti ki:

A cégnyilvántartásba 2008. február 13. napi bejegyzéssel létrejött ... Korlátolt Felelősségű Társaság (cégjegyzékszám: Cg. ...) tagjai 2014. április 22. és június 20. napjától 2017. június 26. napjáig az I. rendű alperes, valamint a III. rendű alperes voltak. A cég jegyzett tőkéje a 2014. április 22. napi bejegyzéstől hatályosan 3.000.000 forint volt, melyből az I. rendű alperes törzsbetétjének összege 900.000 forint, míg a III. rendű alperes törzsbetétjének összege 2.100.000 forint, ekként a III. rendű alperes szavazati jogának mértéke az 50 %-ot meghaladó volt. A gazdálkodó szervezet képviselőjére önálló cégjegyzési joggal a III. rendű alperes, mint ügyvezető volt jogosult 2014. június 20. napjától kezdődően.

Az I. rendű alperessel szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárásban az önálló bírósági végrehajtó által lefoglalt ingatlanok becsértéke összesen 47.936.400 forint, míg ... adóssal szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárásban a lefoglalt ingatlanok becsértéke 31.496.000 forint, így a végrehajtási eljárásokban várható megtérülés összege kevesebb, mint 80.000.000 forint.

Az ekként kiegészített tényállásból az elsőfokú bíróság érdemben is helyes jogi következtetések levonásával hozta meg ítéleti döntését, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.

A fellebbezéssel és az ellenkérelemmel összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre utal:

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXIII. törvény (Ügyvédi törvény) 34.§ (1) bekezdése alapján ha az ügyvédi tevékenység gyakorlásához az ügyfél képviselete szükséges, a képviseleti jog létesítéséről meghatalmazást kell kiállítani a megbízott részére. Az Ügyvédi törvény 34.§ (2) bekezdése értelmében az ügyvédi tevékenység gyakorlására adott meghatalmazást írásba kell foglalni, és annak tartalmaznia kell a megbízott elfogadó nyilatkozatát is. Az e bekezdésnek megfelelően kiállított meghatalmazás teljes bizonyító erejű magánokirat.

A törvény meghatározza a meghatalmazás érvényességi kellékeit: írásba kell foglalni, és tartalmaznia kell a megbízott elfogadó nyilatkozatát is. Ezen túlmenően a törvény további tartalmi

kelléket nem követel meg az érvényességhez, így az a körülmény, hogy az I. rendű alperes lakcíme a meghatalmazásban elírásra került, a meghatalmazás érvényességét - azzal, hogy az nem vitatottan az I. rendű alperestől származik - nem érinti.

Az alperesek fellebbezésükben felvetették az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének szükségességét is, ezért a másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, történt-e az elsőfokú eljárásban az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértés. Az ítélet tábla e körben megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül folytatta le az eljárást, az ítélet hatályon kívül helyezésére az 1952. évi Pp. 252.§

(2) bekezdése alapján nem volt indok.

Az 1952. évi Pp.24.§ (2) bekezdés f) pontja alapján a keresettel érvényesített követelés, vagy más jog értékeként - a tényleg megállapítható összegtől függetlenül - az alábbi értéket kell számításba venni: követelés biztosítása, zálogjog vagy jelzálogjog iránti perben, valamint végrehajtási igényperben a követelés összegét, ha azonban a biztosíték (zálog, kezességi kötelezettségvállalás stb.) értéke, illetőleg összege ennél kisebb, ezt az utóbbi értéket, illetőleg összeget.

A Kúria EBH.2009.1955. számú döntésében rámutatott arra, hogy a fedezetelvonó szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt indított per - a pertárgy értékének a megállapítása szempontjából - a követelés biztosítása iránti pernek minősül. Ebből következően a pertárgy értéke fő szabályként a követelés összege, a fedezetelvonó szerződés értéke pedig csak akkor jön számításba, ha az ennél kisebb.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét helyesen, a fedezetelvonó szerződéssel átruházott üzletrész valós forgalmi értékében állapította meg, mely forgalmi értéket a felperes jelölte meg az 1952. évi Pp.26.§-a alapján. Az elsőfokú bíróság az 5. sorszámú végzésével nyilatkozta az alpereseket arról, vitatják-e a felperes által megjelölt pertárgyértéket, egyidejűleg figyelmeztette az alpereseket, ha nem nyilatkoznak a bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján határozza azt meg. Az alperesek a törvényszék felhívására nem tettek nyilatkozatot, az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt és okiratokkal valószínűsített pertárgyértéket elfogadta. A másodfokú bíróság nem látta indokát, hogy az így megállapított pertárgyértéket más összegben határozza meg, figyelemmel arra, hogy az élték a köztudomással vagy a bíróság hivatalos tudomásával nem ellentétes, és egyébként nem valószínűtlen.

Az I. rendű alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság hatáskör és illetékesség hiányában járt el az általuk a fellebbezésben vitatott pertárgyérték végett, azonban a fellebbezésében maga mutatott rá arra, hogy a hatáskör hiánya az 1952. évi Pp. 27.§ (1) bekezdése alapján már nem vehető figyelembe.

A Ptk. 6:120.§ (1) bekezdése alapján az a szerződés, amellyel harmadik személy igényének kielégítési alapját részben vagy egészben elvonták, e harmadik személy irányában hatálytalan, ha a szerző fél rosszhiszemű volt, vagy rá nézve a szerződésből ingyenes előny származott.

A Ptk. 6:120.§ (2) bekezdése szerint ha valaki a fedezetelvonó szerződést hozzátartozójával vagy olyan jogi személlyel köti, amelyben többségi befolyással rendelkezik, továbbá ha jogi személy a tagjával vagy vezető tisztségviselőjével, vagy annak hozzátartozójával köt ilyen szerződést, a rosszhiszeműséget és az ingyenességet vélelmezni kell. Ugyancsak vélelmezni kell a rosszhiszeműséget és az ingyenességet azonos természetes vagy jogi személy befolyása alatt

működő jogi személyek egymás közötti szerződéskötése esetén, akkor is, ha közvetlen vagy közvetett többségi befolyás nem áll fenn.

Az ítélet tábla a fenti jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját az üzletrész-adásvételi szerződés felperessel szembeni hatálytalansága körében, mely jogi indokokat a követelés fennállása, és az igény állapotába került követelés bírósági úton való kikényszeríthetősége körében megismételni nem kívánja.

Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra is, hogy az I. és a II. rendű alperesek hozzátartozói viszonyban állnak egymással, a Ptk.6:120.§ (2) bekezdése alapján a jogügylet kapcsán a rosszhiszeműséget és az ingyenességet vélelmezni kellett. Ezen vélelemmel szemben a II. rendű alperest terhelte a bizonyítás. Az ítélet tábla álláspontja szerint - egyezően az elsőfokú bíróság által megállapítottal - ezt a törvényi vélelmet a II. rendű alperes nem tudta megdönteni, mert mint szerző fél - saját előadása alapján - tudott az I. rendű alperessel szemben folyamatban volt büntető eljárásról és a felperes követeléséről, arról is tudnia kellett, hogy a szerződéssel a felperes kielégítési alapját elvonják.

Az ítélet tábla a III. rendű alperes vonatkozásában is megállapította az üzletrész-adásvételi szerződés megkötése és az I. rendű alperes üzletrészének 2/3-a megszerzése vonatkozásában a rosszhiszeműséget. E körben az ítélet tábla utal az elsőfokú bíróság helyes indokaira, arra, hogy a III. rendű alperes az I. rendű alperessel szemben folyamatban volt büntető eljárásról tudott, a büntető tárgyalásokra az I. rendű alperest több ízben elkísérte, azokon hallgatósággént részt vett. A III. rendű alperes a felperes követeléséről beszámolt ... tanúnak, aki vallomásában előadta, hogy a felperes „valamilyen fedezeteltüntetés” miatt feljelentette az I. rendű alperest és a III. rendű alperessel közös gyermeküket, ..., mert „valamilyen módon megkárosították a ...”.

Az alperesek fellebbezési hivatkozásával szemben a szerző felek jóhiszeműségének megállapításához nem volt elégséges az I. rendű alperes egészségi állapotára, mint a szerződéskötés indokára való hivatkozás, figyelemmel a szerződésben részes felek fentiekben kifejtett valós céljára.

A szerző felek rosszhiszeműségének megállapítása folytán sürgősségtelen volt azon tény bizonyítása, hogy az I. és a III. rendű alperesek élettársi kapcsolatban éltek-e a szerződés megkötésekor.

Az alperesek a perben az 1952. évi Pp.51.§ a) pontja szerinti egységes pertársak voltak, az I. rendű alperes perbeli cselekménye (fellebbezése) 1952. évi Pp. 52.§ (1) bekezdése alapján pertársaira is kihatott, az valamennyi alperes vonatkozásában azzal a következménnyel járt, hogy az elsőfokú ítélet rendelkezései nem emelkedtek jogerőre.

Az 1952. évi Pp.82.§ (1) bekezdése alapján az 51.§ a) pontja alá eső pertársakat a perköltség megfizetésére egyetemlegesen kell kötelezni.

Az alperesek ezért a fenti törvényi rendelkezésre figyelemmel egyetemlegesen kötelesek a felperes perköltségének megfizetésére, mely perköltséget a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint az (5) bekezdése alapján Áfával növelt összegben állapította meg, egyidejűleg egyetemlegesen kötelezte az alpereseket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése folytán a perben le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

Pécs, 2019. május 9.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Krastenics Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró